



ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;

e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 1844/23.09.2026

Aprob,
Președinte

Dr. Emanuel-Gabriel BOTNARIU



R A P O R T

privind vizita desfășurată la

privind vizita desfășurată la Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru persoane adulte
cu dizabilități Cuveșdia, localitatea Șiștarovăț, județul Arad

Sumar:

Prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități "Sf. Ioan", localitatea Craiova, județ Dolj, efectuată conform prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 8/2016, privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, este structurat pe trei etape, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei.
- II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate.
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul președintelui Consiliul de monitorizare nr. 111/02.09.2026 a fost dispusă efectuarea unei vizite de monitorizare în perioada 08.09.2026-10.09.2026 la **privind vizita desfășurată la Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru persoane adulte cu dizabilități Cuveșdia, localitatea Șiştarovăț, județul Arad, respectiv „CABR Cuveșdia” sau ”centru”.**

Din echipa de vizită au făcut parte **Niță Gabriela** - inspector în cadrul Consiliului de monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, **Badea Elena Liliana** - expert independent și **Bululoi Ana-Simona**- expert independent, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate

1. Descrierea serviciului social

Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cuveșdia situat în localitatea Cuveșdia, județ Arad, funcționează în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad, în calitate de furnizor de servicii sociale.

Este un serviciu social fără personalitate juridică, cu cod serviciu social 8790 CR-D-II, înființat prin Hotărârea Consiliului Județean Arad nr. 411 din 22.11.2022 privind aprobarea modificării organigramei, a statului de funcții și a regulamentului de organizare și funcționare a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Arad. Centrul deține avizul de înființare, acreditat conform Certificatului de acreditare seria AF nr. 000159/25.04.2014, emis de Autoritatea Națională pentru Persoanele Adulte cu Dizabilități, cu o capacitate de 38 de beneficiari.

Centrul deține licența de funcționare nr. Lf0000486/09.05.2023 cu valabilitate până la data de 08.05.2028, pentru o capacitate de 38 de beneficiari, eliberată de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

CABR Cuveșdia deține proceduri de lucru și registre în conformitate cu legislația în vigoare.





Structura de personal a centrului, conform organigramei și statului de funcții prezentate echipei de monitorizare, cuprinde 36 de posturi, conform Hotărârii Consiliului Judeșean Arad nr.480/22.12.2022, dintre care 3 sunt vacante, repartizate după cum urmează:

DENUMIRE FUNCȚIE		NUMĂR TOTAL DE POSTURI	NUMĂR VACANTE	POSTURI
Director/ Șef centru		1	0	
Asistent medical calificat		4	1	
Infirmier cu calificări		8	1	
Personal abilitare/reabilitare	Psiholog	1		
	Kinetoterapeut	1		
	Instructor de educație	1		
	Psihopedagog	1		
	Lucrător social	1		
	Asistent social	0		
	Logoped	1		
Personal administrativ		14		

Un medic psihiatru colaborează cu centrul și vine o dată pe săptămână, sau la nevoie.

2. Beneficiari

CABR-ul are o capacitate de 38 de locuri, toate ocupate la momentul vizitei, fiind prezenți toți. La momentul vizitei de monitorizare, în cadrul serviciului social erau prezenți 38 de beneficiari, dintre care 3 beneficiari fuseseră admiși în baza dispoziției directorului general al DGASPC Arad, având în vedere Hotărârea nr. 12/30.06.2026 emisă de Comitetul Național pentru Situații de Urgență și Adresa nr. 2397/DNP/30.06.2026 a Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

În dosarele acestora au fost identificate următoarele documente: cărți de identitate provizorii, adeverințe de înlocuire a cardului de sănătate, fișe de consultații UPU, dispoziții de admitere, procese-verbale încheiate cu ocazia preluării persoanelor vulnerabile provenite din județul Bihor, scheme de tratament, buletine de analize medicale, scrisori medicale, consimțăminte pentru îngrijire și tratamente medicale, documente de informare și exprimare a acordului, formulare informative și angajamente de consimțământ, declarații de consimțământ, fișe de identificare a riscurilor, contracte de servicii sociale, fișe ale beneficiarilor, planuri personalizate, adrese transmise către diverse instituții, precum și alte documente relevante.

Toți rezidenții dețin certificate de încadrare în grad de handicap, repartizate după cum urmează:

Fi- zic	Soma- tic	Audi- tiv	Vizu- al	Min- tal	Neuro- psihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
3	-	-	-	32	1	1	1	-	-

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/ușor
30	-	8	-

Vârsta beneficiarilor:

Beneficiarii au vârste cuprinse între 19 și 25 de ani.



18-19 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani	80-89 ani	Peste 90 ani
0	1	24	11	1	-	1	-	-

Activitatea centrului se desfășoară în 2 clădiri cu un singur nivel și are două anexe.

În clădirile principale se află:

- dormitoare pentru beneficiari;
- 2 camere de activități (în renovare);
- 4 grupuri sanitare pentru beneficiari, 2 pentru femei și 2 pentru bărbați;
- 1 sală de mese;
- bucătărie și magazie;
- birouri de administrativ;
- camera intimă;
- cabinetul medical;
- spălătoria.

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

a) Accesibilitate, Mobilitate personală, Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitate

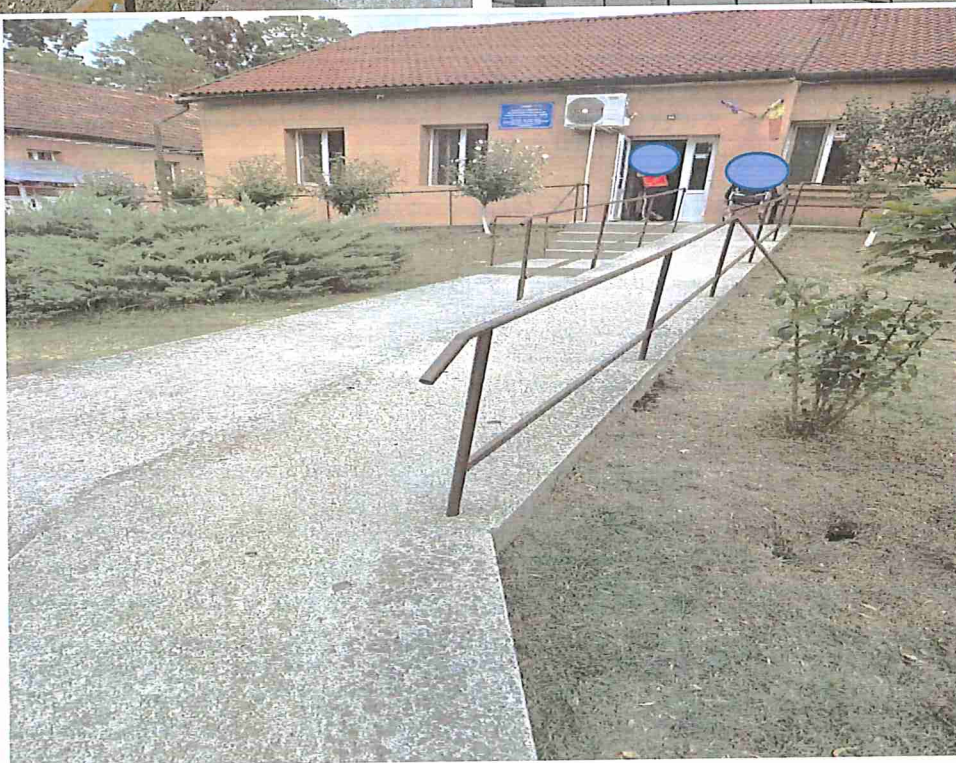
Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoanele Adulte cu Dizabilități Cușvedia este situat în aflat la aproximativ 10 km de comuna Șistarovăț, județul Arad.

Amplasarea centrului facilitează accesul beneficiarilor și al vizitatorilor la resursele comunității, centrul se află în centrul satului Cușvedia, cu acces la șoseaua principală. Aceștia beneficiază de acces rapid la serviciile medicale (medicul de familie se află în orașul Lipova, 22 km), Spitalul din orașul Lipova se află la o distanță de 22 km, iar cabinetul medicului psihiatru la aproximativ 18 km.

În comunitate nu se găsesc magazine alimentare, dar Biserica Ortodoxă (biserica la care merg de obicei beneficiarii) se află în apropiere (300m) și preotul împreună cu comunitatea sprijină rezidenții centrului dacă au nevoi. De asemenea, centrul oferă posibilități de petrecere a timpului liber, beneficiarii având la dispoziție un teren de petrecere a timpului liber amplasat în curtea centrului cu grătar, băncuțe și o livadă,

precum și un spațiu amenajat pentru recreere, situat în incintă, unde există echipament de petrecere a timpului liber.

Accesul în centrul rezidențial se realizează prin intermediul unor trepte și al unei rampe din beton cu mână curentă.



Pe holurile centrului sunt montate suporturi de mână curentă, pentru sprijin.
Grupurile sanitare sunt accesibilizate, fiind dotate cu bare de sprijin pentru brațe.
Modalitățile de împrejmuire a centrului nu obstrucționează vizibilitatea către și dinspre locație, contribuind la menținerea unui mediu deschis și sigur.



Art. 20 Mobilitate personală

Centrul funcționează în două clădiri cu regim de înălțime parter. Accesul se realizează prin două intrări, fără praguri sau alte obstacole, astfel se asigură accesul facil pentru beneficiarii cu probleme locomotorii.

În primul corp de clădire sunt cazați beneficiari, cu mobilitate păstrată. Beneficiari care necesită utilizarea permanentă a cadrului de mers și a fotoliului rulant sunt cazați lângă intrare, având acces direct la toate zonele comune: cazare, recreere, activități, servirea mesei și la facilitățile existente în incinta centrului.



Pentru deplasările pe distanțe scurte beneficiarii merg pe jos (la Biserică), iar pentru activitățile desfășurate în afara județului este utilizat un microbuz accesibilizat al DGASPC Arad.

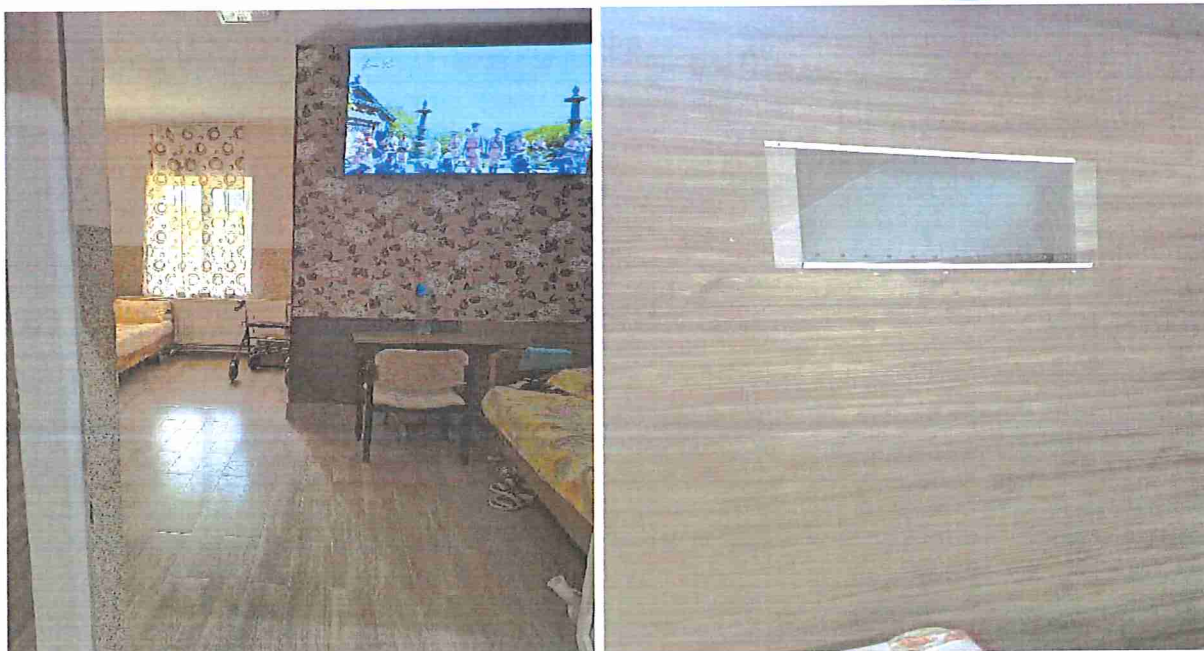
În majoritatea situațiilor, beneficiarii sunt însoțiți de personalul centrului în activitățile desfășurate în comunitate.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

Informarea beneficiarilor din centru se realizează în principal prin intermediul personalului. Din analiza documentelor puse la dispoziția echipei de monitorizare (planificări, procese verbale, informări, fișe de monitorizare, proceduri și registre), precum și din discuțiile purtate cu personalul și beneficiarii, rezultă că aceștia primesc periodic informații privind drepturile de care beneficiază și modalitățile de exercitare a acestora. Conform planurilor personalizate, sunt organizate lunar sesiuni de informare pe tema drepturilor beneficiarilor.

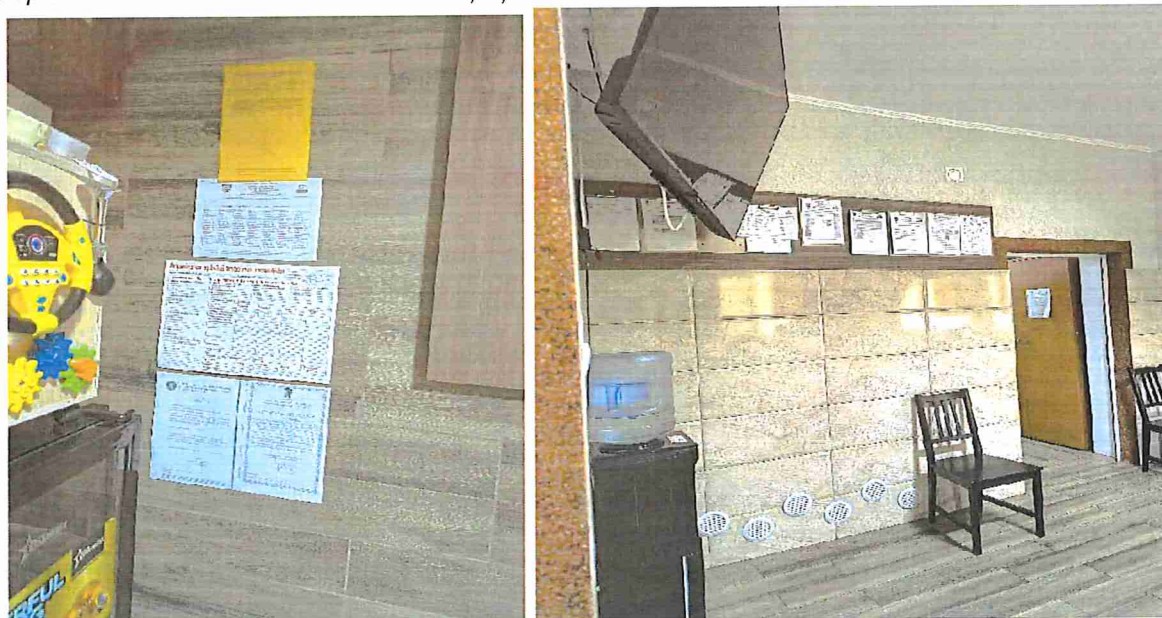
Totodată, beneficiarii sunt informați cu privire la evaluarea stării de sănătate, diagnostic și tratament. La dosarul medical al fiecărui beneficiar se regăsește documentul „Consimțământ privind acordul pentru îngrijire și tratament”.

Spațiile comune sunt dotate cu televizoare funcționale și unele dormitoare. Din cauza diagnosticului rezidenților, în unele dormitoare, televizoarele au fost încastrate în perete și protejate pentru a nu fi distruse. Televizoarele se află și în sala de mese și în spațiile de recreere.



Beneficiarii nu dețin telefoane mobile, informarea și comunicare cu familia se face cu ajutorul personalului. Centrul pune la dispoziția rezidenților care-și doresc tablete cu acces la internet.

La avizier există diferite pliante informative cu privire la Numărul Unic de Urgență 112, Tel Verde, programul de curățenie, autorizații, etc. Este afișată *Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități* și meniul zilnic .



Meniul zilnic este afișat într-un loc vizibil și accesibil beneficiarilor.

Centrul nu dispune de servicii de interpretare mimico-gestuală, întrucât în prezent nu există beneficiari cu deficiențe de auz care să necesite astfel de servicii.

b) **Recunoaștere egală în fața legii și Accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)**

Art.12 Recunoaștere egală în fața legii

18 dintre cei 38 de beneficiari au venituri din pensii de invaliditate. Toți cei 18 beneficiari au instituită curatela prin hotărâre judecătorească. Echipa de monitorizare a verificat procedurile pentru venituri și a constatat că fiecare beneficiar primea pensia pe card, iar la fiecare dosar al beneficiarilor cu venituri era „Darea de Seamă” a curatorului cu extrase de cont și cu bonurile justificative. În prezența echipei de monitorizare un rezident și-a exprimat dorința de a-și cumpăra un aparat foto (îi place să facă poze în natură), iar personalul îl sprijinea în această acțiune.

Beneficiari cu venituri achită o contribuție lunară, iar diferența rămasă din venituri este cheltuită după dorința lor.

Beneficiarii primesc sprijin și asistență în luarea deciziilor, într-un limbaj adaptat nivelului de înțelegere al fiecăruia.

Art. 13 Acces la justiție

În prezent, în centru nu există beneficiari cercetați penal.

Atunci când este necesară, asistența juridică pentru persoanele rezidente este oferită de angajații Serviciului Juridic al DGASPC Arad, fie la solicitare, fie la recomandarea personalului de specialitate din centru.

Nu au fost identificate cazuri în care beneficiarii să fie implicați în procese civile sau să aibă calitatea de parte într-un litigiu.

c) **Dreptul la viață, Libertatea și siguranța persoanei, Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, Protejarea integrității persoanei (art. 10, 14, 15, 16, 17 din CDPD)**

Art. 10 Dreptul de viață

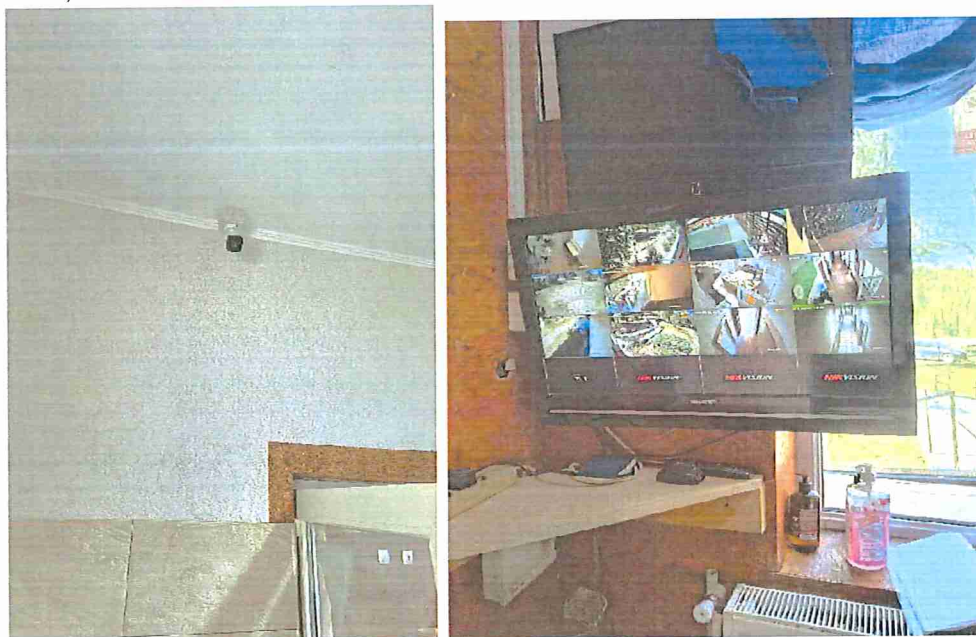
În ultimii 2 ani a fost înregistrat un deces, conform procedurii există în centru și raportat Consiliului de monitorizare.

Centrul este inclus în Sistemul unitar de raportare a deceselor, care face parte din baza electronică a deceselor, ceea ce permite notificarea Consiliului de monitorizare, conform prevederilor art. 13 din Legea nr. 8/2016.

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Accesul în centru se realizează printr-o singură poartă, utilizată atât de personal, cât și de autovehicule. Aceasta este deschisă de personal, asigurând beneficiarilor siguranța. Personalul angajat al centrului asigură protecția beneficiarilor. Centrul deține Analiza de risc la securitatea fizică.

Centrul este dotat cu un sistem de supraveghere video, care cuprinde camere exterioare și interioare, iar monitorizarea este făcută de personalul de pază.



Centrul deține Autorizație de Securitate la Incendiu, există stingătoare de incendiu tip P6 (cu pulbere, prevăzute cu manometru și cu verificările efectuate în termenul de valabilitate), ultima verificare fiind realizată în 2025.

Încălzirea centrului se realizează prin intermediul a două centrale pe lemne. Verificările periodice ale centralelor sunt efectuate în termen, ultima verificare fiind realizată în aprilie 2026.

Personalul care manipulează alimentele are analizele medicale efectuate și valabile, iar fișele de medicina muncii conțin avizul medical „apt pentru manipularea alimentelor”.

Echipa de monitorizare nu a identificat beneficiari supuși conțenției fizice sau chimice.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau tratament crud, inuman ori degradant

În urma verificărilor efectuate, nu au fost constatate indicii care să sugereze existența unor tratamente crude, inumane sau degradante. De asemenea, nu există mențiuni referitoare la astfel de situații în registrul destinat consemnării acestor incidente.

Nu au fost aplicate măsuri disciplinare personalului pentru fapte de abuz, neglijare, tortură sau alte rele tratamente asupra rezidenților.

Modificările de comportament ale beneficiarilor sunt gestionate prin discuții menite să îi liniștească, identificarea cauzelor care au generat comportamentul respectiv, distragerea atenției și acordarea sprijinului necesar pentru soluționarea problemelor identificate. În astfel de situații, personalul adoptă o atitudine calmă și un limbaj reconfortant, manifestând deschidere pentru eliminarea factorilor perturbatori. De asemenea, atenția beneficiarilor este redirecționată prin activități recreative, cum ar fi muzica, dansul sau oferirea unor recompense dulci. În cazul în care situația nu poate fi gestionată prin mediere și consiliere, procedura prevede contactarea Serviciului Unic de Urgență 112, deși până în prezent nu a fost necesară apelarea la această măsură.

Centrul deține *Procedura privind protecția împotriva torturii și a tratamentelor crude, inumane sau degradante*. Instruirea personalului cu privire la această procedură a fost realizată în fiecare an. Informarea beneficiarilor se realizează individual sau în grup de către psiholog și logoped, iar aceste activități sunt consemnate în Planul Personalizat al fiecărui beneficiar.

În cadrul unei activități de informare de grup, rezidenți le-au fost explicate, pe înțelesul lor, drepturile și obligațiile care le revin în calitate de beneficiari ai centrului. Discuțiile au vizat importanța unui comportament civilizat, respectarea intimității și a diversității, gestionarea autonomă a resurselor financiare, precum și dreptul de a nu fi supuși niciunei forme de rele tratamente/ abuz. Totodată, au fost semnalate o serie de dificultăți comportamentale sporadice, precum lipsa de inițiativă în activitățile practice și educative, un management defectuos al banilor și tendința de a petrece timp excesiv pe tabletă, aspect care le influențează negativ starea psiho-emoțională. Pentru a remedia aceste aspecte, personalul i-a încurajat pe rezidenți să se implice activ în sarcinile zilnice de autoîngrijire și autogospodărire, explicându-le că exercitarea drepturilor este strâns legată de asumarea responsabilităților necesare dezvoltării deprinderilor de viață independentă.

Din discuțiile purtate cu rezidenții relocați din județul Bihor, echipa de monitorizare a constatat următoarele:

-doi rezidenți erau mulțumiți de condițiile din centru și și-au exprimat dorința de a rămâne cazați în continuare în CAbR Cușvedia unde au toate cele necesare unui trai decent.

-un rezident și-a exprimat nemulțumirea față de personalul care „spală prea des camera, schimbă zilnic lenjeria și ne spală în fiecare zi, chiar de două ori pe zi!”.

La solicitarea echipei de monitorizare de a fi înregistrată sau de a scrie nemulțumirile exprimate verbal, acesta nu și-a dat acordul și a adresat injurii atât personalului cât și echipelor care-au fost prezente în centru pentru audiere/monitorizare (DIICOT, AJPIS-Arad și Consiliul de monitorizare).

Totodată, același rezident și-a exprimat dorința de a rămâne cazat în centru și și-a dat consimțământul pentru medicația și analizele/consultațiile efectuate.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

La nivelul centrului este implementată *Procedura privind semnalarea și prevenirea exploatării, abuzului și violenței*, precum și un *Registru de sesizări și reclamații*.

În centru este amplasată o cutie destinată primirii sesizărilor și reclamațiilor. Aceasta este verificată lunar de către psiholog, șeful centrului și doi beneficiari, fiind întocmit de fiecare dată un raport privind conținutul acesteia.

În situațiile în care sunt identificate aspecte care aduc atingere drepturilor beneficiarilor, acestea sunt consemnate în Registrul de sesizări și reclamații. Pentru perioada septembrie 2026 - data vizitei de monitorizare, registrul nu conține nicio înregistrare.

Activitățile de informare realizate cu rezidenții au ca scop principal informarea, conștientizarea și responsabilizarea rezidenților cu privire la drepturile și obligațiile lor în cadrul centrului, precum și dezvoltarea deprinderilor de viață independentă. Sesiunile de discuții au abordat următoarele teme centrale:

- protecția împotriva abuzurilor: beneficiarii au fost încurajați și sprijiniți să sesizeze orice formă de abuz, neglijare, exploatare sau tratament inuman. Aceștia au fost instruiți în detaliu cu privire la canalele oficiale de sesizare și la persoanele din cadrul instituției care îi pot asista în acest demers, fiindu-le garantat dreptul de a depune sugestii și reclamații fără teamă de represalii.
- protecția economică și integritatea fizică/psihică: s-a pus accent pe faptul că beneficiarii nu pot fi exploatați economic (fiind protejați împotriva abuzurilor legate de bani, proprietăți sau pretenții financiare ce depășesc taxele contractuale) și că nu le pot fi impuse restricții fizice sau psihice în afara celor strict medicale sau prevăzute de regulamentele oficiale (ROI, ROF, contracte de servicii).
- corelația dintre drepturi și responsabilități: rezidenților li s-a explicat pe înțelesul lor, că fiecare drept implică în mod automat o obligație și asumarea responsabilității pentru propriile acțiuni.

În cadrul activităților și în viața cotidiană din centru, au fost identificate sporadic o serie de comportamente indezirabile care-au fost stopate prin consiliere psihologică. Acestea se manifestă prin: utilizarea unui limbaj nepoliticos în interacțiunea dintre ei, reacții de nervozitate și opoziționism în momentele în care nevoile nu le sunt satisfăcute imediat și agresivitate sporită față de anumiți rezidenți. Lipsa inițiativei proprii în activitățile practice și de autogospodărire, existând o capacitate diminuată de conștientizare a importanței unui program zilnic structurat (igienă personală, curățenie,

întreținerea bunurilor), a dus la anumite incidente pe care personalul le-a stopat prin intervenția în momentul de criză. Unii dintre beneficiari au tendința de a se lamenta sau de a se sustrage de la aceste sarcini, dar au fost incluși în activități menite să le dezvolte deprinderile de viață independente.

Echipa de monitorizare a observat că în cadrul discuțiilor purtate, rezidenții au fost îndrumați de personal să adopte un comportament civilizat, să fie deschiși la dialog și să își exprime nevoile în mod asertiv, urmărind finalizarea sarcinilor zilnice.

De asemenea, personalul centrului este instruit periodic cu privire la prevenirea și combaterea oricărei forme de abuz în relația cu beneficiarii, precum și cu privire la modalitățile prin care poate încuraja raportarea unor eventuale situații de abuz suferite de beneficiari, fie în cadrul centrului, fie în comunitate. Aceste instruiți sunt consemnate într-un registru special.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

Cei 38 de beneficiari sunt supravegheați permanent de către personalul centrului, datorită diagnosticelor și a pericolele la care aceștia se expun fără să conștientizeze. De altfel, părăsirea centrului fără permisiune este unul dintre cele mai mari riscuri analizate și soluționate în raportul anual privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor în anul 2025 în cadrul CAbR Cuveșdia.

Art. 18 Libertate de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare, s-a constatat că toți beneficiarii dețineau documente de identitate și de stare civilă valabile (certificate de naștere, cărți de identitate și certificate de încadrare în grad de handicap). Printre documentele verificate s-au identificat 35 cărți de identitate și 3 acte provizorii, toate fiind în termenul de valabilitate și având domiciliul înregistrat la adresa serviciului social. De asemenea, toate certificatele de încadrare în grad de handicap ale beneficiarilor au caracter permanent. Personalul este responsabil de monitorizarea valabilității documentelor beneficiarilor și de întreprinderea demersurilor necesare pentru reînnoirea acestora înainte de expirare.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

În baza documentelor analizate, s-a constatat că la nivelul serviciului social a fost aprobată inițierea Planului de dezinstituționalizare și la toate dosarele sociale a celor 35 de beneficiari au fost întocmite planurile individuale de viață independentă și integrare în comunitate.

În vederea elaborării acestor planuri, toți beneficiarii au fost informați cu privire la: procesul de dezinstituționalizare și etapele tranziției către serviciile din comunitate, drepturile de care beneficiază pe întreaga durată a acestui parcurs, rolul echipei multidisciplinare și componența exactă a echipei responsabile de Planul Individual, atribuțiile specifice ale facilitatorului (persoana desemnată fiind asistentul social) și ale managerilor de caz. În cadrul sesiunilor realizate, s-a solicitat în mod expres acordul fiecărui beneficiar cu privire la persoanele nominalizate în echipa sa de sprijin. Personalul centrului continuă să desfășoare activități constante de informare și consiliere a beneficiarilor privind alternativele de locuire asistată în comunitate pentru viață independentă.

Managerii de caz, împreună cu echipa multidisciplinară (logoped, medic psihiatru, psiholog, asistent medical), monitorizează și evaluează implementarea Planurilor Personalizate urmărind evoluția beneficiarilor, informațiile fiind consemnate în fișele de monitorizare individuale.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

Pentru fiecare beneficiar sunt elaborate planuri personalizate care cuprind obiective și activități specifice. Aceste documente sunt revizuite periodic și sunt aduse la cunoștința beneficiarilor, în funcție de capacitatea acestora de înțelegere.

Suportul psihologic este oferit de psihologul centrului, cu treapta de atestare în Colegiul Psihologilor din România de Psiholog principal, specialitatea-clinică. Intervenția de specialitate se planifică la începutul fiecărei luni în baza fișei individuale a beneficiarului, programul incluzând activități terapeutice, suport emoțional și dezvoltarea deprinderilor de comunicare prin intermediul ludoterapiei și al meloterapiei.



În acest cadru, se realizează periodic ședințe de consiliere individuală cu beneficiarii. Acestea sunt axate pe susținere emoțională, optimizarea procesului de luare a deciziilor, precum și pe managementul furiei, al stresului și al frustrărilor. Aceste intervenții contribuie la menținerea unui tonus afectiv optim, dezvoltă o perspectivă cognitivă pozitivă

și îi încurajează pe rezidenți să își verbalizeze opiniile, în funcție de capacitățile individuale.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Beneficiarii au acces în curtea centrului, la un spațiu exterior destul de generos care necesită lucrări periodice de întreținere și îngrijire a spațiului verde. De regulă, activitățile culturale, de recreere și de socializare se desfășoară în incinta clădirii, într-un spațiu special amenajat ca o curte interioară.



Curtea centrului este spațioasă, cu spațiu pentru grătar, o construcție nouă în care va avea rol de jacuzzi și o livadă. Beneficiarii sunt incluși în activități de petrecere a timpului liber și activități sportive (diverse jocuri).



- d) Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

La nivelul centrului sunt luate măsuri pentru asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal. Echipa de monitorizare a identificat în dosarele beneficiarilor cu consimțământul GDPR. Dosarele sunt păstrate încuiate, în biroul logopedului (dosarele sociale), în biroul psihologului (dosarele ce cuprind consilierile psihologice) și în cabinetul medical (dosarele medicale).



Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

În ceea ce privește dreptul la întemeierea unei familii, beneficiarii din centru sunt consiliați de către personalul de specialitate (psiholog, asistent social, asistent medical). În centru nu există cupluri formate și nici beneficiari care să aibă relații cu persoane din afara centrului. Centrul dispune și de o cameră intimă, utilizată însă și ca izolator în cazurile care necesită izolare medicală.

La nivelul centrului este elaborat și afișat un program de vizite. În ceea ce privește menținerea legăturilor familiale, există beneficiari care sunt vizitați o dată sau de două ori pe an de către membrii familiilor lor.

Art. 24 Educație

La momentul efectuării vizitei din cei 38 de rezidenți, nu urmau nici unul o formă de învățământ.

Situația școlară a rezidenților se prezintă astfel:

- 24 rezidenți nu au urmat nicio formă de școlarizare;
- 8 rezidenți au finalizat învățământul gimnazial special (1-4 clase);
- 5 rezidenți au terminat școala gimnazială (8 clase)
- 1 rezident a absolvit liceul special, fără diplomă de bacalaureat.

Dintre cei 38 rezidenți, doar 6 știu să scrie și să citească la un nivel elementar. Cu toate acestea, toți beneficiarii sunt sprijiniți în cadrul centrului pentru a-și dezvolta deprinderile de scris și citit.

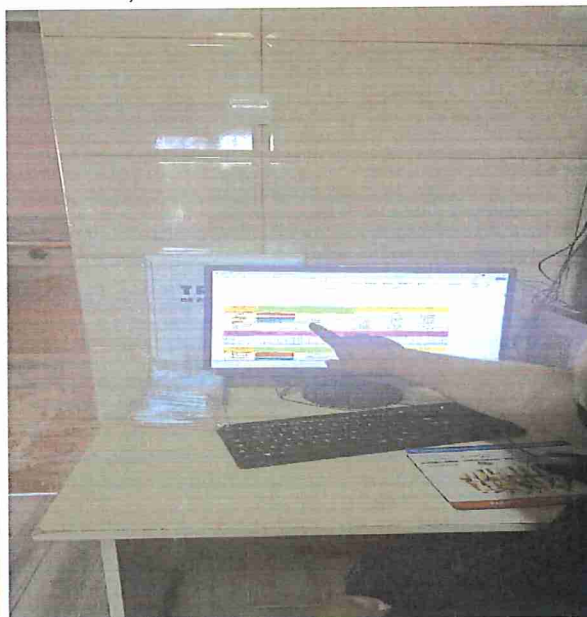
Art. 25 Sănătate

Asistența medicală este asigurată de 4 asistenți medicali care lucrează în ture, de un medic de familie din cadrul unei clinici private (la care sunt înscrși toți beneficiarii), precum și de un medic psihiatru. **1 post de asistent medical este vacant.**

Centrul deține *Procedura privind asigurarea stării de sănătate a beneficiarilor*, aceasta fiind cunoscută de către personalul serviciului social. Deși instituția nu are prevăzut în organigramă postul de medic, furnizorul de servicii sociale asigură prezența medicului psihiatru o dată pe săptămână.

Administrarea medicației se realizează de către asistentul medical de serviciu, în baza recomandărilor medicale, și este consemnată în fișele beneficiarilor.

Cabinetul de consultații este dotat cu echipamente de urgență și dispune de un stoc redus de medicamente. Medicația beneficiarilor respectă recomandările din scrisorile medicale, este înregistrată în fișele medicale individuale, organizată în cutii personalizate și transferată în repartitoare la începutul fiecărei săptămâni. Evidența tuturor tratamentelor și intervențiilor medicale, a spațiilor destinate depozitării medicamentelor, documentelor medicale și a instrumentarului este gestionată de asistentul medical de tură. Medicamentele neuroleptice și psihotrope sunt păstrate într-un dulap securizat, prevăzut cu sistem de închidere, la care au acces doar asistenții medicali.





Dosarele medicale ale beneficiarelor conțin fișa de monitorizare a stării de sănătate, analizele anuale obligatorii, rețetele medicale, precum și biletele de externare din spital.

Cabinetul medical are un program digitalizat cu evidența medicației administrate și procedură care contorizează fiecare intervenție medicală.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

În vederea abilitării și reabilitării stării de sănătate, beneficiarii participă zilnic, în funcție de preferințe, la diverse activități de meloterapie, ergoterapie, terapie ocupațională, educație motrică și artterapie. Aceste activități se desfășoară sub îndrumarea logopedului, psihologului și a educatorului unde este amenajată sala de socializare și ergoterapie. În perioada caldă a anului, activitățile se desfășoară și în aer liber, în curtea interioară centrului, în spațiile special amenajate în acest scop.

O parte dintre beneficiari preferă activitățile de desen din cadrul atelierului de artterapie sau participă la activități de ludoterapie. În funcție de afinități și de posibilitățile de deplasare, activitățile se desfășoară în grup, în sala de mese, sau în dormitoarele beneficiarilor greu deplasabili.

Pentru beneficiarii imobilizați sau greu deplasabili, kinetoterapeutul efectuează masaj și diverse exerciții la patul acestora, activitățile fiind consemnate în fișa beneficiarului. În curtea centrului este amenajată și o zonă de petrecere a timpului liber, utilizată în perioada caldă a anului.



În cadrul ședințelor individuale, psihologul centrului oferă beneficiarilor suport și consiliere în vederea menținerii deprinderilor de interacțiune, a aptitudinilor cognitive și a capacității de gestionare a emoțiilor.

Evoluția beneficiarilor și activitățile desfășurate lunar sunt consemnate în fișele de monitorizare lunară de către membrii echipei multidisciplinare.

Centrul aplică chestionare pentru măsurarea gradului de satisfacție a beneficiarilor. Din discuțiile purtate cu aceștia a rezultat că sunt mulțumiți de serviciile oferite și de condițiile de confort asigurate în cadrul centrului.

În centru sunt posturile vacante, nu există asistent social și numărul asistenților medicali și infirmierilor sunt insuficienți, iar specialiștii centrului fac eforturi suplimentare pentru a asigura cele necesare în scopul desfășurării în condiții optime a programelor de recuperare și reabilitare fizică a rezidenților.

În ultimii doi ani, personalul centrului nu a beneficiat de cursuri de formare profesională, participând doar la sesiuni de instruire pe diverse tematici, organizate la nivelul instituției.

Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

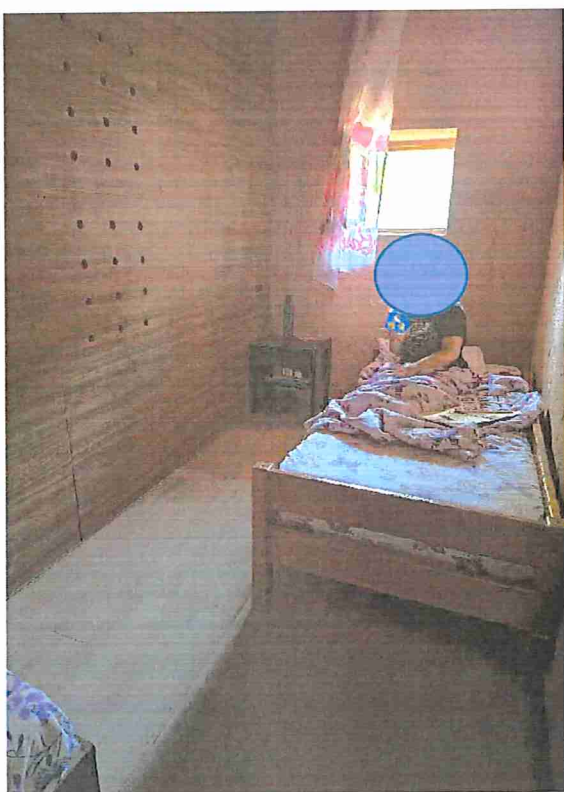
La data efectuării vizitei de monitorizare toate persoanele găzduite în centru aveau evaluată capacitatea de muncă. Toți au capacitatea de muncă pierdută total și nu se

Art. 28 Standardele de viață și protecție socială adecvate

Serviciul rezidențial CABR Cușvedia asigură cazarea beneficiarilor în două pavilioane rezidențiale, structurate după cum urmează:

- dormitoare pentru beneficiari;
- 2 camere de activități (în renovare);
- 4 grupuri sanitare pentru beneficiari, 2 pentru femei și 2 pentru bărbați;
- 1 sală de mese;
- bucătărie și magazie;
- birouri de administrativ;
- camera intimă;
- cabinetul medical;
- spălătoria.

Dormitoarele personalizate, acolo unde rezidenții sunt mai cooperanți și amenajate cu mobilier util. Spațiile sunt extrem de curate, bine aerisite și perfect întreținute, asigurând un mediu igienic, fără urme de mucegai sau murdărie.



Centrul pune la dispoziția fiecărui beneficiar obiecte de igienă personală (periuță de dinți, săpun, șampon etc.). Pentru prevenirea oricăror riscuri de ingerare sau accidentare, aceste produse sunt păstrate în siguranță în dulapurile individuale și/sau într-un spațiu securizat, accesibil exclusiv personalului. De asemenea, rezidenții care întâmpină dificultăți în realizarea igienei personale beneficiază de sprijinul și îndrumarea permanentă a personalului.

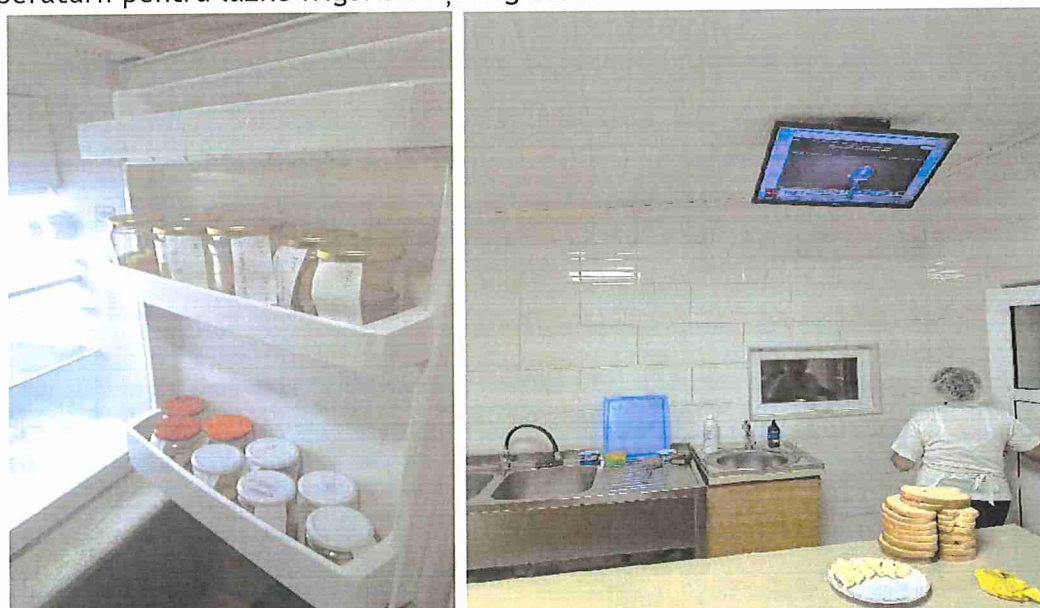
Îmbrăcămintea, încălțămintea și obiectele de cazarmament ale beneficiarilor sunt în stare bună și sunt depozitate și în camerele proprii, dar și într-un dulap special unde sunt depozitate în sertare nominale, fiecare rezident are îmbrăcămintea, încălțămintea și obiectele de cazarmament conform etății și anotimpului. Piesele vestimentare sunt adecvate sezonului, vârstei și genului, în centru există o magazie cu obiecte noi pe care rezidenții le accesează la nevoie.



În CABR Cuveșdia sunt 4 grupuri sanitare pentru beneficiari și 3 pentru personal. Fiecare dintre cele 4 grupuri sanitare au cabine de duș, chiuvete și WC.



Beneficiarii primesc hrană gătită în cadrul centrului, în spații dotate corespunzător. Prelevarea și păstrarea probelor de alimente se efectuează pentru o perioadă de 48 de ore, conform normelor sanitare în vigoare. De asemenea, există un grafic de monitorizare zilnică a temperaturii pentru lăzile frigorifice și frigidere.



Meniul este afișat la loc vizibil și este stabilit de către șeful centrului și administrator, în funcție de stocul de alimente disponibil, dar și de preferințele beneficiarilor. Servirea mesei se realizează într-o sală curată, spațioasă și decorată.



Personalul care manipulează alimentele efectuează periodic analizele medicale obligatorii. În fișele de aptitudini eliberate de medicina muncii este menționat: „Apt pentru manipularea alimentelor”.

Alimentarea cu apă se asigură din rețeaua publică. Încălzirea spațiilor și asigurarea apei calde menajere se realizează prin intermediul a două centrale termice pe lemne.



Centrul are încheiat un contract pentru furnizarea serviciului de colectare, transport și eliminare finală a deșeurilor medicale. De asemenea, serviciile de dezinsecție și deratizare sunt efectuate de o firmă specializată, ultima intervenție fiind realizată în data de aprilie 2026.

Centrul dispune de o spălătorie proprie, amplasată într-un corp separat care face parte din centru. Spălătoria este echipată cu două mașini de spălat, iar uscarea rufelor se realizează pe uscător. În cadrul procesului de spălare, circuitul rufelor este asigurat în mod corespunzător.



Centrul deține Autorizația Sanitară de Funcționare nr. 96/15.05.2019, precum și Document de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor pentru activitățile din unitățile de vânzare cu amănuntul nr. VA8193/20.05.2019.

Art. 29 Participarea la activitatea politică și publică

Referitor la participarea la viața politică și publică, prin exercitarea drepturilor politice și a dreptului la vot, echipa a constatat că nici un beneficiar nu și-a dorit să exercite acest drept, chiar dacă a fost solicitată urna mobilă în centru.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei efectuate la Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități Cușvedia, din localitatea Cușvedia, comuna Șistarovăț, județul Arad, echipa de vizitare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:



Art. 26. Abilitare și reabilitare

1. Ocuparea posturilor vacante, necesare pentru desfășurarea în condiții optime a programelor de recuperare și reabilitare fizică a rezidenților.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișează pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de monitorizare, cu excepția datelor personale.

Inspector de monitorizare - Niță Gabriela

Expert independent - Badea Elena-Liliana

Expert independent - Bululoi Ana-Simona